

do Uchwały Nr 6 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie określenia programu studiów dla kierunku zarządzanie na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, począwszy od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024

Program studiów
kierunek: Zarządzanie
studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym
(stacjonarne i niestacjonarne)
od roku akademickiego 2023/2024

do Uchwały Nr 6 Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie określenia programu studiów dla kierunku zarządzanie na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, począwszy od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024

.....
pieczęć

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O KIERUNKU STUDIÓW
ZARZĄDZANIE
studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym

1	Ogólne informacje o kierunku	Profil kształcenia: praktyczny
		Poziom kształcenia: I stopnia
		Forma kształcenia: stacjonarne/niestacjonarne
2	Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia	Rekrutacja na studia w WANS w Białymstoku następuje zgodnie z postanowieniami aktualnej na dany rok akademicki uchwały Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, dostępnej w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni. Zgodnie z postanowieniami uchwały przyjęcie kandydatów na studia następuje na podstawie postępowania rekrutacyjnego, które jest prowadzone na poszczególne kierunki, stopnie i formy studiów. Kandydat na studia pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie musi spełnić warunki rekrutacyjne określone w uchwale Senatu Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, w tym powinien legitymować się świadectwem dojrzałości. Powinien on także wykazywać takie predyspozycje jak komunikatywność i rzetelność oraz zainteresowanie problematyką współczesnych społeczeństw.
3	Uzasadnienie utworzenia studiów na określonym	3.1. Kierunek studiów istniejący Ideą powołania do życia w 1993 roku Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku (obecnie Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku) było stworzenie nowoczesnej Uczelni, która daje możliwość kształcenia – głównie na kierunkach studiów z

kierunku, poziomie i profilu	obszaru nauk społecznych (w tym pierwotnie na kierunku <i>Zarządzanie i marketing</i>) – oraz szansę na zawodową aktywność niezamężnej młodzieży i dorosłym z Białegostoku oraz położonych w regionie miejscowości, którzy często ze względu na sytuację rodzinną, osobistą czy materialną nie mogli wyjechać na studia do większych ośrodków. Prawie 30 lat funkcjonowania Uczelni potwierdziło, że spełnia ona oczekiwania zarówno mieszkańców regionu oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy. Zdecydowana większość absolwentów i studentów Uczelni, to osoby pochodzące bądź związane z regionem. Absolwenci studiów pierwszego stopnia, w zdecydowanej większości kontynuują naukę na studiach drugiego stopnia, a absolwenci studiów drugiego stopnia, w porównaniu do absolwentów innych białostockich uczelni wyższych, stosunkowo szybko podejmują zatrudnienie na korzystnych warunkach (według danych Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych oraz ankiet absolwentów). 3.2. Modernizacja programu studiów Ostania modernizacja programu studiów na kierunku <i>Zarządzanie</i>, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym polegała na: 1) dostosowaniu kierunkowych efektów uczenia się do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. <i>w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji</i>. Została ona wprowadzona: Uchwałą nr 5 Senatu WSFiZ z dnia 21 maja 2019 r. <i>w sprawie określenia/zatwierdzenia efektów uczenia się dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku</i>; 2) przyporządkowaniu kierunku studiów do dyscyplin naukowych, co nastąpiło Uchwałą nr 2 Senatu WSFiZ w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2019 r. <i>w sprawie przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku do dyscyplin naukowych</i>; 3) dostosowaniu programów studiów do wymagań określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – <i>Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce</i> oraz Ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – <i>Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce</i>, zatwierdzonych Uchwałą nr 1/2019 Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 28.06.2019 <i>w sprawie przyjęcia planu i programu studiów realizowanych od roku akademickiego 2019/2020 dla kierunku studiów Zarządzanie I i II stopnia oraz przyjętych uchwałą Nr 3 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2019 w sprawie dostosowania programów studiów na kierunkach prowadzonych przez Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Białymstoku, na określonych poziomach i profilach</i>. 3.3. Uzasadnienie zmian w programie studiów Aktualna modernizacja programu studiów na kierunku <i>Zarządzanie</i>, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynika przede wszystkim ze zmian dotyczących struktury podziału liczby godzin pomiędzy poszczególnymi rodzajami zajęć
-------------------------------------	---

	dydaktycznych, tj. wykładami oraz innymi formami zajęć (ćwiczenia; konwersatoria, laboratoria/projekty), co uwzględnia wnioski nauczycieli akademickich oraz studentów. Uszczegółowiono też ramowy program praktyk zawodowych; dokonano aktualizacji treści kształcenia. 3.4. Charakterystyka koncepcji i celów kształcenia Kształcenie na kierunku <i>Zarządzanie</i> studiach pierwszego stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu praktycznym – zostało ściśle podporządkowane wytycznym kształcenia określonym w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Zakładane efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226) oraz charakterystyki drugiego stopnia (na poziomie 6.), określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218), typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4. Podstawową dziedziną kształcenia realizowanego na kierunku <i>Zarządzanie</i>, studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym są nauki społeczne. Z uwagi na kierunek studiów są to przede wszystkim nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse (uchwała nr 2 Senatu WSFIZ w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku do dyscyplin naukowych). Obszarem wiedzy szczególnie pogłębionym są nauki o zarządzaniu i jakości. Jego istotnym uzupełnieniem jest wiedza z zakresu: ekonomii i finansów, prawa, psychologii czy technologii informacyjnych, która jest niezbędna w aktualnych warunkach działania przedsiębiorstw różnych branż, jednostek administracji publicznej oraz innych organizacji nienastawionych na zysk. Uzyskanie przez absolwenta kwalifikacji pełnej na poziomie szóstym Polskiej Ramy Kwalifikacji jest także uzależnione od zdobycia kompetencji w innych dziedzinach, takich jak umiejętności językowe na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie wyżej wymienionych dyscyplin. Ponadto, przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej będzie wymagało posiadania podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu metodologii badań społecznych. Wskazane obszary kształcenia, niezbędne dla uzyskania kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji, uwzględnione są adekwatnie do zakładanych w programie studiów efektów uczenia się. Podstawowym, a zarazem ogólnym celem kształcenia na kierunku <i>Zarządzanie</i> jest przygotowanie wykwalifikowanych pracowników wyposażonych w wiedzę, umiejętności zawodowe i kompetencje społeczne niezbędne do pracy na stanowiskach samodzielnych w przedsiębiorstwach różnych branż, jednostkach administracji publicznej oraz innych organizacjach nienastawionych na zysk, bądź też do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
--	--

	Absolwent studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym posiada wiedzę niezbędną do wykonywania różnorodnych zadań zawodowych. Wie, jak funkcjonują organizacje, zna i rozumie ich otoczenie oraz uwarunkowania prawno-organizacyjne, ekonomiczne, etyczne czy kulturowe. Efektem kształcenia jest nie tylko zdobycie przez absolwenta wiedzy na odpowiednim poziomie, ale przede wszystkim umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania czynności związanych z charakterem pracy. Nabyte umiejętności pozwalają absolwentowi wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną do rozwiązywania pojawiających się problemów, które dotyczą sfery organizacyjnej, finansowej, prawnej, czy społecznej funkcjonowania przedsiębiorstw i innych organizacji, z zachowaniem zasad etycznych. Pozwalają także na właściwe komunikowanie się w środowisku zawodowym, w tym z użyciem specjalistycznej terminologii, w różnych sytuacjach, i z użyciem różnych metod i narzędzi, w tym informatycznych. Umiejętność porozumiewania się w jednym z nowożytnych języków obcych na poziomie B2 pozwala absolwentowi na poruszanie się w międzynarodowych relacjach zawodowych. Program studiów, w tym zakładane efekty uczenia się, ma wykształcić u absolwenta takie cechy, jak: samodzielne formułowanie opinii i wniosków, w szczególności na temat kluczowych zagadnień z zakresu funkcjonowania szeroko rozumianych organizacji, identyfikowania i rozwiązywania problemów merytorycznych. Nie mniej ważnymi i pożądanymi umiejętnościami, są: właściwa organizacja pracy, planowanie i praca zespołowa. W zmieniających się warunkach funkcjonowania przedsiębiorstw i innych organizacji, a głównie w dobie rewolucji cyfrowej i postępu technologicznego, absolwent powinien także nabyć umiejętność adaptacji do pojawiających się nowych wyzwań i działania w nowych okolicznościach i sytuacjach, w tym związanych z wdrażaniem zmian lub w pracy pod wpływem stresu. Uzyskane kwalifikacje obejmują także kompetencje społeczne, które są równie istotne zarówno w kontekście oczekiwań pracodawców, jak i dążenia absolwentów do samorealizacji. Przede wszystkim absolwent ma świadomość i jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i ma potrzebę kontynuowania procesu kształcenia w drodze samokształcenia bądź kontynuowania studiów na poziomie drugiego stopnia. Ukształtowana w toku studiów postawa absolwenta, pozwala mu na podejmowanie działań o charakterze społecznym, w tym na rzecz interesu publicznego. Potrafi on także myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, wykazywać się samodzielnością w podejmowaniu decyzji zawodowych. Postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej i wymaga tego od innych. Posiadane przez absolwenta kwalifikacje o charakterze ogólnym i szczegółowym ulokowane są w trzech powiązanych ze sobą obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się dla kierunku Zarządzanie są spójne z koncepcją i celami kształcenia oraz z Polską Ramą Kwalifikacji. Wszystkie efekty uczenia się przewidziane dla kierunku Zarządzanie są możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały i dający możliwość ich weryfikacji. Są także zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz rynku pracy właściwych dla kierunku <i>Zarządzanie</i>. Zgodnie z Uchwałą NR 1 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie <i>Wytycznych w zakresie programów studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku</i>
--	--

akademickiego 2019/2020, oraz uchwałą nr 4 z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie określenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku, zmienionych Zarządzeniem Nr RK.021.15.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia wytycznych w zakresie ustalania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku oraz w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2020/2021, zajęcia w Uczelni realizowane są w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, seminarium oraz praktyka.

Wykłady stanowią formę zajęć definiowaną jako zajęcia służące do przekazania wiedzy teoretycznej. Pozostałe formy zajęć traktowane są jako formy służące nabyciu umiejętności praktycznych i/lub pogłębieniu wiedzy.

Z uwagi na przyjęty w koncepcji kształcenia kierunku *Zarządzanie* praktyczny profil kształcenia przyjęto, że wszystkie zajęcia, poza wykładami, służą nabyciu umiejętności praktycznych. Dotyczy to zarówno zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego, jak i zajęć realizowanych w ramach pracy własnej studenta, w szczególności związanej z wykonywaniem przez studenta wszelkich zadań/ prac domowych/ projektów itp., które służą temu celowi. Prace te będą podlegały sprawdzeniu przez prowadzącego zajęcia i ocenie stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

W proponowanym programie studiów przyjęto, że **proces kształcenia studentów będzie realizowany w następujących grupach zajęć:**

- grupie zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub społecznych oraz języka obcego;
- grupie zajęć podstawowych;
- grupie zajęć kierunkowych;
- grupie zajęć do wyboru ograniczonego;
- grupie zajęć do wyboru swobodnego;
- grupie zajęć o charakterze praktycznym.

Grupy zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub społecznych oraz języka obcego, zajęć podstawowych oraz zajęć kierunkowych mają charakter obowiązkowy dla wszystkich studentów, bez względu na wybraną ścieżkę zajęć do wyboru ograniczonego.

W ramach grupy zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub społecznych, podstawowych oraz kierunkowych student nabędzie wszechstronną, interdyscyplinarną wiedzę z zakresu: nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz nauk pokrewnych, w tym prawa oraz psychologii. Nabędzie ona także umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi i finansowymi. Będzie potrafił skutecznie komunikować się, negocjować, myśleć twórczo i krytycznie oraz pracować w zespole.

	Język obcy będzie realizowany w różnych formach zajęć, w tym jako: „Język obcy” (w semestrach od 1 do 4), co umożliwi osiągnięcie przez studenta umiejętności językowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co będzie weryfikowane podczas egzaminu, oraz jako „Język obcy specjalistyczny” (semestr 5), co umożliwi studentowi nabycie umiejętności komunikacji w języku obcym w środowisku zawodowym z użyciem specjalistycznej terminologii. W koncepcji i celach kształcenia na kierunku <i>Zarządzanie</i> założono że w ramach nauczania języka obcego, oraz języka obcego specjalistycznego, studenci będą mieli do wyboru spośród dwóch języków: języka angielskiego oraz języka rosyjskiego. Obecnie język angielski stanowi język powszechnej komunikacji w międzynarodowym środowisku zawodowym, co uzasadnia jego nauczanie w toku studiów. Wybór języka rosyjskiego podyktowany był głównie zapotrzebowaniem rynku pracy. Z uwagi na geograficzne i administracyjne położenie województwa podlaskiego, bezpośrednio graniczącego z Republiką Białorusi oraz z uwagi na bliskie położenie Federacji Rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki), jak i z uwagi na wynikające z tego położenia relacje Polski z tymi krajami (w szczególności relacje ekonomiczne i gospodarcze, wymianę handlową itp.) przyszła kadra zarządzająca powinna znać zarówno język rosyjski, jak i kulturę krajów przedsiębiorstw (i innych organizacji) z którymi współpracuje. Nabycie przez studenta kwalifikacji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie języka obcego i języka obcego specjalistycznego będzie także stanowiło podstawę do realizacji jednego z przedmiotów obowiązkowych realizowanego w języku obcym (języku angielskim i języku rosyjskim), tj. <i>Practical English Course/Prakticheskij Kurs Russkogo Jazyka</i>, zaplanowanego w harmonogramie realizacji programu studiów w semestrze 6 (ostatnim) toku studiów. W tym ostatnim przypadku założono, że zaliczenie zajęć będzie miało miejsce także w języku obcym. Grupa zajęć do wyboru składa się z zajęć do wyboru swobodnego (fakultatywnego) oraz zajęć do wyboru ograniczonego. Grupa zajęć do wyboru swobodnego została ukształtowana w oparciu o założenie, że student musi zaliczyć przedmioty fakultatywne spośród oferowanych w danym roku i semestrze studiów, wspólnych dla wszystkich ścieżek studiowania, tj.: 1) w semestrze zimowym I roku studiów - <i>Autoprezentacja i kształtowanie wizerunku</i> lub <i>Komunikacja interpersonalna</i>; 2) w semestrach od 1 do 5 (od I do III roku studiów) - <i>Funkcjonowanie i rozwój organizacji</i> lub <i>Akademia kompetencji przyszłości</i> – po każdym semestrze, tj. po 1,2,3,4 i 5, student musi uzyskać zaliczenie zajęć na ocenę. Ponadto, począwszy od II roku studiów, student ma obowiązek zaliczyć wszystkie przedmioty z wybranej ścieżki w ramach grupy zajęć do wyboru ograniczonego (Grupa A: Zarządzanie w przedsiębiorstwie, Grupa B: Marketing i zarządzanie sprzedażą; Grupa C: Zarządzanie w administracji). Grupa A: Zarządzanie w przedsiębiorstwie: Grupa zajęć pozwala nabyć specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu: zachowań organizacyjnych, zarządzania zespołami sprzedażowymi, diagnostyki przedsiębiorstwa, systemów informacyjno-decyzyjnych, procesów logistycznych w przedsiębiorstwie,
--	---

systemów motywacji i oceny pracowników, zarządzania sprzedażą, negocjacji. Moduł ten umożliwia zdobycie aktualnej wiedzy z obszarów funkcjonowania przedsiębiorstw oraz metod i sposób zarządzania organizacjami.

Grupa B: Marketing i zarządzanie sprzedażą:

Grupa zajęć pozwala nabyć specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu: relacji z klientami i techniki sprzedaży, zarządzania przedsiębiorstwem handlowym, narzędzi promocji, diagnostyki przedsiębiorstwa, procesów logistycznych w przedsiębiorstwie, E-commerce. Celem grupy zajęć jest wykształcenie specjalistów, którzy posiadają szeroką wiedzę na temat marketingu i zarządzania sprzedażą a także są przygotowani do wykorzystania jej w praktyce. Studenci kończąc ten moduł potrafią wykorzystywać w swojej pracy zarówno *social media* jak i systemy informatyczne niezbędne w marketingu.

Grupa C: Zarządzanie w administracji:

Grupa zajęć pozwala nabyć specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu: ustroju i zadań samorządu terytorialnego, organizacji i zarządzania w administracji, zarządzania regionalnego i lokalnego, finansów jednostek samorządów terytorialnych oraz podstaw prawa administracyjnego. Celem grupy zajęć jest wykształcenie specjalistów, którzy posiadają szeroką wiedzę na temat zarządzania w administracji a także są przygotowani do wykorzystania jej w praktyce. Studenci kończąc ten moduł zajęć potrafią zarządzać projektami w administracji publicznej oraz mają wiedzę na temat gospodarki przestrzennej i marketingu terytorialnego.

Istotnym elementem programu studiów są **sześciomiesięczne praktyki zawodowe**. Praktyka realizowana będzie na mocy porozumień zawartych pomiędzy uprawnioną do tego jednostką organizacyjną uczelni a:

- przedsiębiorstwem produkcyjnym, usługowym lub handlowym;
- biurem księgowo-podatkowym;
- jednostką administracji samorządowej lub rządowej;
- bankiem i inną instytucją z sektora finansów;
- zakładem ubezpieczeniowym;
- instytucją wymiaru sprawiedliwości;
- ośrodkiem naukowo-badawczym, uczelnią, instytucją oświaty i kultury;
- organizacją pożytku publicznego;
- fundacją lub stowarzyszeniem;
- organizacją zawodową,

	inną jednostką pod warunkiem, że profil jej działania umożliwi studentowi zrealizowanie celów praktyki i osiągnięcie zakładanych dla praktyki zawodowej efektów uczenia się. Dodatkowo, wybór miejsca odbywania praktyki przez studenta, profil działalności jednostki / komórki organizacyjnej, w której ma być ona realizowana musi być zgodny z realizowaną przez studenta ścieżką kształcenia w ramach grupy zajęć do wyboru (ograniczonego), co będzie weryfikowane przez wydziałowego opiekuna praktyk zawodowych. Realizacja praktyki zawodowej oraz jej wymiar pozwoli wykształcić przyszłym pracodawcom kandydatów do pracy w szeroko rozumianych podmiotach zarządzających. W celu zapewnienia wysokiej efektywności praktyk przyjęto, że odbywać się one będą w cyklu ciągłym, przez okres dwóch miesięcy, w trakcie semestru: III, IV i V w łącznym wymiarze 720 godzin zegarowych (24 pkt ECTS). Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych reguluje (aktualny na dzień opracowania programu studiów na kierunku <i>Zarządzanie</i>, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym) <i>Regulamin praktyk zawodowych</i>, stanowiący załącznik do Zarządzenia nr RK.021.28.2019 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia <i>Regulaminu praktyk zawodowych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku</i>, z tym, że zmianie ulegnie Ramowy program praktyk, opisany w pkt. 8 niniejszego załącznika do programu studiów – Szczegółowe informacje o kierunku studiów Zarządzanie, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Harmonogram realizacji programu studiów; Punkty ECTS do Harmonogramu realizacji programu studiów; Wykaz zajęć stanowiących łączną liczbę punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne; Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie cyklu kształcenia oraz szczegółowe wskaźniki ilościowe na kierunku <i>Zarządzanie, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym</i>, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych stanowią odpowiednie załączniki do programu studiów. Oferta edukacyjna odpowiada aktualnym (współczesnym) uwarunkowaniom rynku pracy. Założone w programie studiów efekty uczenia się dla wszystkich grup zajęć są możliwe do osiągnięcia, a sposób ich weryfikacji opisany jest w Opisie zajęć lub grupy zajęć, programu nauczania oraz sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się (sylabusach). Absolwenci studiów pierwszego stopnia, będą przygotowani do wejścia na rynek pracy. Ze względu na uniwersalny charakter studiów, absolwenci będą mogli podejmować zatrudnienie nie tylko w regionie ale także na terenie całej Polski - zarówno w przedsiębiorstwach przemysłowych różnych branż (w tym międzynarodowych), firmach usługowych (również międzynarodowych), administracji państwowej, instytucjach samorządowych, własnej firmie. Wśród potencjalnych stanowisk pracy po pierwszym stopniu studiów znajdują się: analityk, specjalista, starszy specjalista itd. Dobrze przygotowanie z zakresu nauk o zarządzaniu stanowi podstawę do osiągania awansu zawodowego, który wymaga nie tylko doświadczenia zawodowego, lecz także kontynuacji nauki na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych czy specjalistycznych kursach.
--	--

4	Związek z misją i strategią rozwoju uczelni:	Program studiów pierwszego stopnia kierunku <i>Zarządzanie</i> jest spójny z Misją i Strategią Rozwoju Uczelni uchwalonymi przez Senat Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku (Uchwała nr 7 Senatu WSFiZ w Białymstoku z 31.08.2018). Przyjęty praktyczny profil studiów oraz spójny z nim program studiów, służyć mają realizacji podstawowego założenia Misji i Strategii Rozwoju Uczelni, którym jest kształcenie praktyczne. Kształcenie ma dawać absolwentom niezbędną wiedzę z zakresu zarządzania organizacjami (w wymiarze krajowym i międzynarodowym) oraz uwarunkowań, w których szeroko rozumiane podmioty zarządzające realizują one swoje zadania, ale przede wszystkim – umiejętności praktyczne. Stąd też w programie studiów na kompetencje z tego obszaru został położony nacisk szczególny. Służyć temu mają m.in.: praktyki zawodowe oraz sposób prowadzenia zajęć (przyjęte formy zajęć, nastawione na praktyczne przygotowanie zawodowe absolwenta). Nabyte podczas zajęć o charakterze praktycznym wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zostaną wykorzystane przez studentów także w przygotowywanych pracach dyplomowych, które zgodnie z obowiązującymi w WANS w Białymstoku zasadami muszą zwierać aspekty praktyczne związane z realizowanym kierunkiem studiów (w przypadku kierunku Zarządzanie - analizę problemów praktycznych z obszaru zarządzania). Dodatkowo, większość proponowanej kadry dydaktycznej posiada kompetencje i doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym (zarówno nauczyciele akademicki, jak i inne niż nauczyciele akademicki osoby), co gwarantuje prawidłową realizację zajęć o charakterze praktycznym. Zakres umiejętności praktycznych konsultowany był z interesariuszami zewnętrznymi, głównie reprezentującymi przedsiębiorstwa prywatne, podmioty administracji publicznej oraz inne organizacje. Praktyczny profil kształcenia osiągnąć jest także poprzez weryfikację efektów uczenia się określonych w programie studiów. Konstrukcja programu studiów i cele kształcenia na kierunku Zarządzanie w zakresie nauczania języków obcych (wyszktałenia umiejętności językowych odpowiednich dla specyfiki studiowanego kierunku), ma pozwolić absolwentom nawiązywanie kontaktów zawodowych z przedsiębiorstwami i instytucjami zagranicznymi. Kompetencje społeczne nabyte przez studentów i absolwentów kierunku <i>Zarządzanie</i> charakteryzują się promowaniem odpowiednich, to znaczy zgodnych z normami prawnymi i etycznymi postaw obywatelskich, promowaniem postaw opartych na tolerancji oraz przekazywaniu przez studentów i absolwentów posiadanej wiedzy na tematy społeczne, polityczne, gospodarcze i kulturowe. Program studiów na kierunku <i>Zarządzanie</i> jest zgodny z oczekiwaniami rynku pracy, z nastawieniem na kształcenie praktyczne, IT, języki obce oraz kompetencje przyszłości. Wskazane cele kształcenia są zgodne z misją WANS w Białymstoku, która postawiła sobie cel aby być <i>Uczelnią nowoczesną, osadzoną w regionie, silną kompetencjami swoich pracowników, studentów i absolwentów.</i> Tak postawiony cel determinuje wiodące wartości Uczelni, którymi są praktyczne kształcenie i innowacyjność (wartość nr 1) oraz współpraca z gospodarką regionu (wartość nr 2). Do praktyczności kształcenia, odwołują się także kluczowe obszary strategiczne rozwoju Uczelni - proces dydaktyczny w Uczelni jest nastawiony na kształcenie praktyczne (I obszar strategiczny, cel 1), do którego realizacji Uczelnia pozyskuje najlepszych specjalistów praktyków (V obszar strategiczny,
---	--	---

		cel 4). Zgodne z misją i strategią rozwoju Uczelni proces kształcenia ma na celu wykreowanie wśród studentów i absolwentów kierunku studiów <i>Zarządzanie</i> postaw opisanych w efektach uczenia się (wartość nr 4). Celem procesu kształcenia jest bowiem „Umacnianie w studentach poszanowania zasad demokracji i praw człowieka, zasad etycznych, dobrych praktyk, poszanowania tradycji i wartości akademickich, aktywizacji zawodowej i społecznej, upowszechniania studenckiej działalności samorządowej, kulturalnej, organizacyjnej i naukowej, w tym: kształtowanie oczekiwanej sylwetki absolwenta Uczelni zorientowanej na kreatywność, samodzielność, odpowiedzialność, tolerancję, umiejętność współpracy i budowania relacji (I obszar strategiczny, cel 6). Kierunek studiów <i>Zarządzanie</i> należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Utworzenie tego kierunku studiów w roku 1993 również odpowiada strategii rozwoju Uczelni. Wskazuje ona, że Uczelnia powinna dożyć do modernizacji <i>oferty kształcenia zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy, z nastawieniem na kształcenie praktyczne, IT, języki obce oraz kompetencje przyszłości</i> (I obszar strategiczny, cel 1) oraz <i>dążyć do uruchamiania nowych kierunków studiów, w szczególności mieszczących się w obszarze nauk społecznych i uwzględniających potrzeby rynku pracy</i> (I obszar strategiczny, cel 4). Nie bez znaczenia dla ukazania związku kierunku studiów <i>Zarządzanie</i> z misją Uczelni i strategią jej rozwoju jest określenie strategicznych celów szczegółowych w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wskazują one, że współpraca pomiędzy Uczelnią a otoczeniem społeczno-gospodarczym powinna być oparta na partnerskich relacjach, i której podstawą „powinno być identyfikowanie wspólnych celów i możliwości uzyskiwania efektu synergii” (VI obszar strategiczny). Realizacja tego celu następuje m. in poprzez: „Współpracę z organami władzy państwowej i samorządowej w zakresie kreowania polityki rozwoju regionalnego (VI obszar strategiczny, cel nr 1); Współpracę z organizacjami pozarządowymi i uczestnictwo w dialogu na rzecz rozwoju uczelni, miasta i regionu” (VI obszar strategiczny, cel nr 5) oraz „Dostosowanie oferty programowej studiów i kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy poprzez współpracę z partnerami zewnętrznymi w zakresie jej przygotowywania i realizacji (VI obszar strategiczny, cel nr 7); Zaangażowanie partnerów zewnętrznych do ciągłej współpracy w zakresie dostosowania oferty programowej studiów i kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy (VI obszar strategiczny, cel nr 8); Współpracę z pracodawcami w zakresie przygotowania praktyk studenckich oraz stażów zawodowych, która zakłada rozwijanie w celu zapewnienia ich wysokiej efektywności.” (VI obszar strategiczny, cel nr 9). Nauczanie studentów języków obcych (początkowo w ramach zajęć „Języka obcy” (przez 4 semestr), następnie w ramach zajęć „Język obcy specjalistyczny” (na 5 semestrze), a finalnie w ramach zajęć „<i>Practical English Course/Prakticheskij Kurs Russkogo Jazyka</i>”, jest także zgodne ze strategią rozwoju Uczelnia – „rozwijanie programów prowadzonych w językach obcych” (VIII obszar strategiczny, cel nr 2).
5	Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz	Rynek pracy północno-wschodniej Polski od wielu lat boryka się z niedostatkiem wykształconej kadry, posiadającej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresie nauk o zarządzaniu i jakości. Utworzenie i prowadzenie kierunku Zarządzanie we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku było swoistą odpowiedzią na wymagania regionalnego społeczeństwa i rynku pracy. Założone w programie studiów kierunku <i>Zarządzanie</i> efekty uczenia są zgodnie z potrzebami rynku pracy, co wynika z analiz dokumentów

zgodności tych potrzeb z efektami uczenia się:	źródłowych oraz opinii przedstawicieli pracodawców, którzy uczestniczyli w konsultacjach związanych z konstruowaniem programu studiów, w tym efektów uczenia się. Odniesienie do Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku Zakładane efekty uczenia się dla kierunku <i>Zarządzanie</i> wpisują się przede wszystkim w cel operacyjny 1.3 Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku - zapewnia się rozwój kompetencji na rynku pracy oraz wzrost aktywności zawodowej mieszkańców oraz cudzoziemców, przede wszystkim za wschodniej granic, co wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy regionu, oraz wzrost jego konkurencyjności inwestycyjnej. Osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się przyczyni się do rozwoju kapitału ludzkiego, dostosowanego do rynku pracy, przede wszystkim specyfiki rynku podlaskiego, gdzie funkcjonują podmioty rynkowe zgłaszające zapotrzebowanie na wykwalifikowane kadry z obszaru szeroko rozumianego zarządzania, tj. przedsiębiorstwa, podmioty publiczne - instytucje służby zdrowia oraz kultury, finansów publicznych, małe i średnie przedsiębiorstwa, przedstawicielstwa firm zagranicznych oraz organizacje pozarządowe. Zaproponowane efekty kształcenia zostały zweryfikowane także w odniesieniu do podejmowanych obecnie przez władze krajowe i regionalne działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności i elastyczności kształcenia i szkolenia i dostosowanie go do lokalnych, specyficznych potrzeb rynku pracy. W związku z powyższym, zasadność przyjętych efektów uczenia się wynika także z dopasowania ich do potrzeb wszystkich sektorów gospodarki rynkowej w Polsce, co w przyszłości przyczyni się do zmniejszenia skali odpływu pracowników z lokalnych rynków pracy a także stanie się atutem z punktu widzenia lokalizacji inwestycji, przede wszystkim z branży finansów, bankowości i ochrony zdrowia publicznego oraz usług społecznych. Efekty kształcenia wzmocnią także sektor instytucji otoczenia biznesu funkcjonujących na podlaskim rynku oraz spowodują większe możliwości tworzenia nowych podmiotów tego typu, których funkcjonowanie jest szczególnie ważne dla rozwoju inteligentnych specjalizacji gospodarki krajowej i regionalnej. Zakładane efekty uczenia się są komplementarne z realizowanymi przez inne podmioty szkolnictwa wyższego i edukacji działaniami zmierzającymi do dostarczenia na rynek pracy wykwalifikowanych kadr. Odniesienie do Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2030 roku Zakładane efekty uczenia się dla kierunku <i>Zarządzanie</i> wpisują się także w wizję rozwoju województwa podlaskiego do 2030 roku, zgodnie z którą w 2030 roku województwo podlaskie, jego mieszkańcy, instytucje i organizacje tworzące region będą kojarzyć się z przedsiębiorczością. Będzie to przedsiębiorczość rozumiana, jako: umiejętność radzenia sobie z wyzwaniami, problemami i zagrożeniami w sposób innowacyjny. W warunkach niezwykle dynamicznego, gwałtownie zmieniającego się otoczenia przedsiębiorczość będzie nie tylko kluczową cechą podmiotów gospodarczych, ale także samorządów, instytucji i mieszkańców. Młodzież będzie wychowywana w duchu przedsiębiorczości, by posiadać zdolność dostosowywania się do ciągłych zmian. Przedsiębiorczy, kreatywni pracownicy będą najważniejszym zasobem instytucji i przedsiębiorstw. Samorządy i instytucje będą wdrażać innowacje społeczne zdolne sprostać już oczekiwanym, ale i nowym niespodziewanym wyzwaniom. W sferze gospodarczej nastawienie firm na wykorzystywanie szans i ciągłą ekspansję przyniesie sukcesy na skalę międzynarodową a regionowi dobry poziom rozwoju ekonomicznego. Przedsiębiorcze województwo podlaskie, to region, w którym konkurencyjne firmy, duże i małe, krajowe i zagraniczne, budują swoją silną pozycję międzynarodową w oparciu o wiedzę i zasoby regionu.
---	---

		Wizja ta ma być realizowana m.in. zgodnie z celem operacyjnym 2.1. Kompetentni mieszkańcy. Ważnym kierunkiem działań w ramach celu będzie wspieranie procesów dostosowania się mieszkańców regionu (w tym imigrantów) do ciągłych zmian, w tym na przykład ciągłego podnoszenia kompetencji czy przekwalifikowywania się. Na poziomie szkolnictwa wyższego wspierane będą działania pozwalające uczelniom województwa podlaskiego włączać się w budowanie silnej i konkurencyjnej specjalizacji poprzez nowoczesne kształcenie studentów na kierunkach dających duże szanse zatrudnienia i wsparcia firm potrzebujących odpowiednio przygotowanych kadr. Ponadto szkoły wyższe będą włączały się we współpracę z samorządem i przedsiębiorcami w rozwój kształcenia się przez całe życie. Odniesienie Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego Zakładane efekty uczenia się wpisują się w cele Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego - zostały dostosowane do dynamicznych zmian zachodzących na rynku pracy w procesach produkcyjnych i wytwarzania usług, co jest priorytetowym zadaniem dla poprawy sytuacji na rynku pracy oraz wpływa na zwiększenie potencjału adaptacyjnego pracowników firm. Ponadto zakładane efekty uczenia się wpłyną na większe umiędzynarodowienie podmiotów gospodarki rynkowej. Zakładane efekty uczenia się zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyczynią się do poprawy wskaźników wzrostu kapitału społecznego opartego na umiejętności współpracy różnych podmiotów gospodarki rynkowej. Założone w programie studiów kierunku <i>Zarządzanie</i> efekty uczenia są także zgodnie z potrzebami rynku pracy, co wynika z analiz dokumentów źródłowych oraz opinii przedstawicieli pracodawców, którzy uczestniczyli w konsultacjach związanych z konstruowaniem programu studiów, w tym efektów uczenia się.
6	Sylwetka absolwenta (do wpisania do suplementu)	Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku <i>zarządzanie</i> posiada wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk pokrewnych dotyczącą funkcjonowania organizacji. Posiada umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi i finansowymi. Potrafi skutecznie komunikować się, negocjować, myśleć twórczo i krytycznie oraz pracować w zespole. Zna język obcy na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się słownictwem specjalistycznym z zakresu zarządzania. Absolwent jest przygotowany do wejścia na rynek pracy. Ze względu na uniwersalny charakter studiów, absolwent może podejmować zatrudnienie nie tylko w regionie ale także na terenie całej Polski - zarówno w przedsiębiorstwach przemysłowych różnych branż (w tym międzynarodowych), firmach usługowych (również międzynarodowych), administracji państwowej, instytucjach samorządowych, własnej firmie. Wśród potencjalnych stanowisk pracy po pierwszym stopniu studiów znajdują się: analityk, specjalista, starszy specjalista itd. Dobre przygotowanie z zakresu nauk o zarządzaniu stanowi podstawę do osiągania awansu zawodowego, który wymaga nie tylko doświadczenia zawodowego, lecz także kontynuacji nauki na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych czy specjalistycznych kursach.

7	Opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia	Potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz potrzeby rynku pracy ulegają zmianom. W procesie doskonalenia koncepcji i celów kształcenia oraz programu studiów na Wydziale Nauk Ekonomicznych biorą udział interesariusze zarówno wewnątrzni (studenci reprezentowani przez samorząd oraz pracownicy), jak i zewnątrzni (absolwenci oraz przedstawiciele rynku pracy). Uwagi interesariuszy zewnętrznych dotyczące dotychczasowych programów studiów oraz propozycje kierunków zmian zbierane są za pomocą badań ilościowych oraz poprzez analizę ocen praktyk zawodowych. Interesariusze wewnątrzni zgłaszają swoje propozycje i uwagi do Dziekana Wydziału oraz podczas prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia podejmowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wewnętrznymi aktami prawnymi Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku, w szczególności dotyczącymi wewnętrznego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia (właściwe uchwały Senatu oraz zarządzenia Rektora). Bieżącej kontroli i weryfikacji jakości kształcenia na kierunku Zarządzanie dokonują w szczególności Dziekan Wydziału, Komisja ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Ekonomicznych oraz Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. W ramach elementów i procedur Uczelnianego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia podejmowane będą następujące działania: 1) Analiza programu studiów przy współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie weryfikacji i modyfikacji efektów uczenia się; 2) Okresowy przegląd programów studiów, w tym treści kształcenia (sylabusów); 3) Czerpanie z krajowych i zagranicznych wzorców uczelni krajowych i zagranicznych kształcących studentów na kierunku studiów Zarządzanie; 4) Zapewnienie jakości kadry dydaktycznej poprzez wspieranie rozwoju kadry dydaktycznej i badawczej w zakresie prowadzenia badań w szczególności w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów, a także rozwoju ich kompetencji (w tym poprzez międzynarodową wymianę kadry uczelnianej) oraz okresowe oceny pracowników; 5) Organizowanie krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów, z uwzględnieniem interdyscyplinarności badań; 6) Monitorowanie zasobów do nauki w tym bazy dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów; 7) Zawieranie porozumień w sprawie wspierania procesu kształcenia studentów kierunku Zarządzanie (w tym realizacji praktyk zawodowych) z przedstawicielami przedsiębiorstw, szerokokorozumianej administracji (państwowej, samorządowej i prywatnej) oraz innych organizacji nie nastawionych na zysk;
---	--	---

		8) Przeprowadzanie badań ankietowych wśród studentów; 9) Przeprowadzanie hospitacji zajęć i kontroli terminowości odbywania zajęć oraz konsultacji; 10) Badanie losów absolwentów kierunku Zarządzanie oraz monitorowanie opinii absolwentów o efektach i przydatności kształcenia, a także zbieranie opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów; 11) Analiza jakości procesu dyplomowania oraz obowiązujących procedur w zakresie zatwierdzania tematów prac dyplomowych oraz zapobiegania plagiatom; 12) Monitorowanie mobilności studentów i pracowników; 13) Monitoring procesu obsługi studentów, analiza wyników monitoringu oraz planowanie i wdrażanie działań naprawczych i doskonalących.
8	Wymiar oraz sposób realizacji praktyk	Liczba godzin: 720 godzin zegarowych Czas trwania: 6 miesięcy Punkty ECTS: 24 Sposób realizacji: Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla kierunku o profilu praktycznym, są prowadzone: • w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, • w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, • przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. Praktyki studentów kierunku Zarządzanie I stopnia są integralną częścią programu studiów oraz podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Czas trwania praktyki i przypisaną jej liczbę punktów ECTS określa program kształcenia. Cel praktyki zawodowej Głównym celem praktyk zawodowych na kierunku Zarządzanie I stopnia jest zapoznanie się studenta z działalnością przedsiębiorstwa (lub innej organizacji), ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania wybranej jednostki organizacyjnej. Praktyka zawodowa ma pomóc studentowi w praktycznym zastosowaniu wiedzy oraz w zdobyciu nowych umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej. Praktyka ma również umożliwić poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach merytorycznie związanych z kierunkiem zarządzania, a w

	szczegółności na stanowiskach zgodnych z daną grupą zajęć do wyboru, jak również analizę własnych możliwości na rynku pracy i nawiązanie kontaktów zawodowych. Cele szczegółowe praktyki zawodowej: 1) weryfikacja wiedzy teoretycznej i umiejętności nabytych podczas nauki, w tym wykształcenie zdolności praktycznego zastosowania wiedzy nabytej w toku studiów (integracja wiedzy teoretycznej i praktycznej), 2) poznanie warunków i specyfiki pracy w różnorodnych podmiotach, 3) doskonalenie zdolności planowania czasu pracy, skutecznej komunikacji we współdziałaniu z zespołem pracowników, 4) kształtowanie spostrzegawczości oraz zdolności samodzielnego i krytycznego myślenia, 5) poznanie środowiska zawodowego przez obserwację i naśladowanie zachowań pracowników, 6) ocena rynku pracy, poznanie oczekiwań pracodawców względem przyszłych pracowników w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, w tym podstaw etycznych, 7) nawiązanie kontaktów zawodowych umożliwiających ich późniejsze wykorzystanie, np. w momencie poszukiwania pracy lub podmiotu do badań prowadzonych w ramach realizowanych prac kontrolnych, zaliczeniowych. Wykorzystanie doświadczeń nabytych podczas praktyki zawodowej służyć ma także do pozyskania informacji oraz materiałów niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej. Czas trwania praktyki i punkty ECTS: Czas trwania praktyki i przypisaną jej liczbę punktów ECTS określa program studiów i harmonogram realizacji programu studiów na kierunku Zarządzanie. Na kierunku Zarządzanie we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku praktyka zawodowa jest realizowana w wymiarze 6 miesięcy w łącznym wymiarze 720 godzin zegarowych, w trzech etapach: podczas 3, 4 i 5 semestru studiów. Praktyce zawodowej zostało przypisanych łącznie 24 punktów ECTS. Wymiar praktyk i punkty ECTS w poszczególnych etapach przedstawiają się następująco: • Etap I – 2 miesiące – 240 godzin, 8 punktów ECTS – podczas 3 semestru studiów; • Etap II – 2 miesiące – 240 godzin, 8 punktów ECTS – podczas 4 semestru studiów; • Etap III – 2 miesiące – 240 godzin, 8 punktów ECTS – podczas 5 semestru studiów.
--	--

	Czas odbywania praktyki zawodowej jest rozliczany w ujęciu godzinowym, przy założeniu, że dzień pracy praktykanta wynosi minimum 6 godzin zajęć. Miejsca odbywania praktyki zawodowej Student ma prawo do samodzielnego wyboru instytucji, w której będzie odbywał praktykę, pod warunkiem, że profil jej działania umożliwi studentowi zrealizowanie celów praktyki. Zalecane miejsce odbywania praktyki zawodowej przez studentów kierunku Zarządzanie to: • przedsiębiorstwo produkcyjne, usługowe lub handlowe; • biuro księgowo-podatkowe; • jednostka administracji samorządowej lub rządowej; • bank i inna instytucja z sektora finansów; • zakład ubezpieczeniowy; • instytucja wymiaru sprawiedliwości; • ośrodek naukowo-badawczy, uczelnia, instytucja oświaty i kultury; • organizacja pożytku publicznego; • fundacja lub stowarzyszenie; • organizacja zawodowa, a także inne, wybrane przez studenta, miejsce pracy (za zgodą wydziałowego opiekuna praktyk zawodowych). Praktyka może być realizowana w ramach programu Erasmus+, a ponadto w instytucjach Unii Europejskiej i instytucjach zagranicznych, jeżeli charakter prowadzonej przez nie działalności i odbywanej przez studenta praktyki jest zgodny z profilem kierunku studiów. W szczególności zaleca się odbywać praktykę zawodową w podmiotach, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia w tym zakresie. Program praktyki zawodowej Do podstawowych obowiązków studenta odbywającego praktykę zawodową należy zapoznanie się ze strukturami, mechanizmami funkcjonowania i organizacją podmiotu, w którym odbywana jest praktyka, w tym: Etap I - podczas 3 semestru:
--	---

	1. Zapoznanie się ze statutem jednostki, regulaminem organizacyjnym i innymi wewnętrznymi źródłami prawa, a w tym np.: zapoznanie się z aktami prawnymi ustanawiającymi kompetencje; z przepisami BHP, Kodeksem Pracy, regulaminem pracy, zasadami dotyczącymi przestrzegania tajemnicy prawnie chronionej. 2. Obserwacja pracy doświadczonych pracowników zatrudnionych w organizacji, w której student odbywa praktykę, zadawanie pytań, zapisywanie ważnych informacji, które posłużą studentowi do rozwoju własnych kompetencji. 3. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną jednostki i funkcjonowaniem jej podstawowych komórek. 4. Zapoznanie się z zadaniami i merytoryczną działalnością danej jednostki organizacyjnej. 5. Zapoznanie się z podziałem kompetencji między poszczególne komórki w strukturze organizacyjnej podmiotu. 6. Zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji, jej obiegiem i archiwizacją. 7. Zapoznanie się z zasadami organizacji wybranych stanowisk pracy. 8. Samodzielna organizacja własnego stanowiska pracy. 9. Zapoznanie się z organizacją i zasadami współpracy jednostki z podmiotami zewnętrznymi, w tym z klientami, kontrahentami, bankami, instytucjami publiczno-prawnymi i innymi podmiotami. 10. Pomoc w obsłudze klientów i interesariuszy zewnętrznych. 11. Zapoznanie się z systemami komputerowymi oraz oprogramowaniem wykorzystywanym w danej jednostce. Etap II – podczas 4 semestru: 1. Wykorzystanie wiedzy i pogłębianie umiejętności nabytych w poprzednim etapie praktyk. 2. Realizowanie zadań objętych programem poprzedniego etapu praktyk. 3. Przygotowywanie podstawowej dokumentacji w jednostce w której student realizuje praktykę 4. Przygotowywanie podstawowych dokumentów biurowych, jeżeli wymaga tego specyfika pracy podmiotu. 5. Zapoznanie się ze specyfiką jednostek nadzorowanych i podległych. 6. Zapoznanie się z obiegiem dokumentów i procedurami obowiązującymi w danej komórce organizacyjnej. 7. Dokonywanie segregacji dokumentacji ze względu na merytoryczny zakres sprawy. 8. Podejmowanie czynności związanych z archiwizacją dokumentów.
--	--

	9. Zapoznanie się z planem finansowym w celu połączenia wiedzy o wykonywanych zadaniach z informacją dotyczącą środków finansowych przeznaczonych na ich realizację. 10. Zapoznanie się z zasadami wykonywania kontroli wewnętrznej. Etap III – podczas 5 semestru: 1. Wykorzystanie wiedzy i pogłębianie umiejętności nabytych w poprzednim etapie praktyk. 2. Realizowanie zadań objętych programem poprzedniego etapu praktyk. 3. Przygotowywanie projektów pism (umów). 4. Samodzielne ewidencjonowanie i archiwizowanie dokumentów. 5. Samodzielne sporządzanie protokołów. 6. Samodzielna obsługa urządzeń biurowych i wybranych programów komputerowych. 7. Wykonywanie innych zadań merytoryczne uznanych przez osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne z punktu widzenia specyfiki działalności podmiotu, w której student odbywa praktykę zawodową. 8. Zdobywanie umiejętności związanych z wykonywaniem pracy zawodowej w obszarze zarządzania m.in. pracy w zespole, obsługi klienta, świadomości odpowiedzialności za podejmowane decyzje, etycznych aspektów wykonywanego zawodu. Ponadto, w zależności od specyfiki jednostki organizacyjnej, w której realizowana jest praktyka zawodowa oraz wybranej ścieżki kształcenia student powinien poznać: 1) w zakresie <i>marketingu i zarządzania sprzedażą</i>: organizację i funkcjonowanie marketingu, zadania i działania marketingowe, stosunki jednostki z otoczeniem, oprogramowanie wspomagające realizację działań reklamowych. 2) w zakresie <i>zarządzania w przedsiębiorstwie</i>: organizację i funkcjonowanie przedsiębiorstwa, w tym: zadania i czynności wykonywane przez poszczególne działy, dokumentację i jej obieg, stosowane przez jednostkę metody analizy sytuacji ekonomicznej i analizy obciążeń podatkowych przedsiębiorstwa, planowanie w przedsiębiorstwie, oprogramowanie komputerowe stosowane przez komórki pionu ekonomicznego. 3) w zakresie <i>zarządzania w administracji</i>: organizację i funkcjonowanie jednostek wewnętrznych administracji publicznej lub prywatnej. Zaliczenie praktyk: Zaliczenie praktyki: zgodnie z Regulaminem praktyk zawodowych we Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku.
--	---

9	Infrastruktura zapewniająca prawidłową realizację efektów uczenia się	• sale dydaktyczne ze sprzętem multimedialnym – liczba 12; • sale laboratoryjne ze sprzętem specjalistycznym – liczba 1 - laboratorium językowe wyposażone w sprzęt multimedialny do odtwarzania obrazu i dźwięku, słuchawki i mikrofon dla każdego studenta, w tym sprzęt dla osób niedosłyszących; • pracownie komputerowe – liczba 2 - wyposażone w stanowiska komputerowe z monitorami LCD. Na komputerach zainstalowane jest następujące oprogramowanie: system operacyjny: MS Windows 10, MS Office 2019/365, Płatnik, Symfonia. • sale wykładowe ze sprzętem multimedialnym – liczba 8 • sale dydaktyczne bez sprzętu multimedialnego – liczba (nie dotyczy) • sale gimnastyczne – liczba 0 • inne, jakie: aule ze sprzętem multimedialnym: 2
10	Możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na tym kierunku studiów oraz z elektronicznych zasobów wiedzy	• zasoby wiedzy elektronicznej w sieci uczelnianej - TAK • zasoby wiedzy elektronicznej w sieci zewnętrznej -TAK • oddział wolnego dostępu - TAK • czytelnia czasopism - TAK • czytelnia zbiorów specjalnych - TAK • wypożyczalnia międzybiblioteczna - TAK • czytelnia zbiorów specjalnych – TAK • inne, jakie: Biblioteka WANS zapewnia dostęp online do Baz Wirtualnej Biblioteki Nauki - Elsevier, Springer i Wiley. Na zasadzie licencji krajowych dostępne są także czasopisma Science i Nature, platforma Ebsco. Obok licencji krajowych w ramach WBN dofinansowywane są licencje konsorcyjne na dostęp do międzynarodowych kolekcji czasopism. Istnieje również możliwość korzystania z Bazy ePNP (e-Publikacje Nauki Polskiej), czyli zbioru publikacji naukowych z różnych dziedzin, wydawanych przez polskie uczelnie, instytuty naukowe, towarzystwa i stowarzyszenia naukowe oraz muzea. Na stronie internetowej można znaleźć linki do wydawnictw elektronicznych (ebook) - Wydawnictwa Instytutu Ekonomiki Rolnictwa, Zeszytów BRE Banku – CASE, kilkudziesięciu tysięcy czasopism Open Access. Na miejscu skorzystać można z cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych – Academica, Systemu Informacji Prawnej LEX. Licencje są sukcesywnie przedłużane. Pełen wykaz źródeł elektronicznych, m.in. słowniki/encyklopedie, międzynarodowe strony informacyjne, linki do bibliotek cyfrowych znajduje się na stronie internetowej https://wans.edu.pl/uczelnia/biblioteka/. Poprzez przeglądarkę internetową istnieje również możliwość zapoznania się z katalogiem biblioteki MAK www.

		W czytelni multimedialnej użytkownicy mają do dyspozycji 5 stanowisk komputerowych z pakietem Microsoft Office, z dostępem do Internetu i możliwością wykonywania wydruków. Biblioteka WANS w Białymstoku posiada również czytelnię z wolnym dostępem, do tzw. pracy cichej (30 miejsc) wyposażoną w zestaw komputerowy, rzutnik, tablicę.
11	Działania mające na celu ocenę i doskonalenie programu kształcenia	• współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, • opinia studentów, • sugestie i opinie przedsiębiorców z regionu, • weryfikacja i modyfikacja efektów uczenia się w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi, • weryfikacja i modyfikacja planów studiów, • inne: opisane w pkt. 7.
12	Przewidywana liczba studentów w całym cyklu kształcenia	Łącznie: 400 Studia stacjonarne: 100 Studia niestacjonarne: 300
13	Wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć	Zgodnie z załącznikiem Nr 1.4
14	Liczba godzin zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich dla których WANS będzie stanowić podstawowe miejsce pracy	<u>Liczba godzin (bez pracy własnej):</u> Studia stacjonarne I stopnia (2445 godz.): I rok – liczba godzin 740 co stanowi 86,25% godzin na tym roku II rok – liczba godzin 535, co stanowi 65,81% godzin na tym roku III rok – liczba godzin 674, co stanowi 59,8% godzin na tym roku

		Studia niestacjonarne I stopnia (1644 godz.): I rok – liczba godzin 392, co stanowi 78,09% godzin na tym roku II rok – liczba godzin 272, co stanowi 61,26% godzin na tym roku III rok – liczba godzin 366, co stanowi 59,61% godzin na tym roku
--	--	--

.....
data i podpis

Objaśnienia

1. Skreślić niepotrzebne i pozostawić właściwe.
2. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata na studia – można zrobić odniesienie do Uchwały Rekrutacyjnej.
3. Uzasadnić potrzebę uruchomienia kierunku studiów na określonym poziomie i profilu, np.: kontynuacja studiów na kierunku na II stopniu, rozwój dyscypliny naukowej stwarzający bazę do prowadzenia kierunku, itp.
4. Należy odnieść do misji i strategii rozwoju WANS.
5. Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów oraz zgodności tych potrzeb z efektami uczenia się – określić np. na podstawie diagnozy rynku pracy, opinii interesariuszy zewnętrznych (w szczególności pracodawców) i wewnętrznych (w tym studentów, absolwentów).
6. Wpisać informacje o kwalifikacjach, uprawnieniach i umiejętnościach absolwentów, o których informacja zostanie umieszczona w suplemencie.
7. Należy odnieść się m.in. do sprawozdań Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia.
8. Dotyczy studiów o profilu praktycznym.
9. Należy podać odpowiednie informacje na temat infrastruktury, którą dysponuje podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, oznaczając krzyżykiem posiadane zasoby.
W przypadku jednostek, ubiegających się o zgodę Ministerstwa na uruchomienie kierunku, informacje należy uzupełnić o szczegółowy opis sal dydaktycznych, laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia.
10. Należy krzyżykiem zaznaczyć możliwości korzystania z podanych zasobów.
11. Należy krzyżykiem zaznaczyć podejmowane działania.